

PATERNOSTER

Luc Vos

Uitgeverij LetterRijn, Noordwijkerhout, Nederland

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Elke gelijkenis met bestaande personen, gebeurtenissen, activiteiten, aangehaalde voorbeelden of namen van personen berust op louter toeval.

Eerste druk, juni 2023

© 2023 Luc Vos

Auteur: Luc Vos

Redactie: Theo van Rijn, Marlies de Bruin

Coverfoto: Shutterstock

Grafische vormgeving: uitgeverij LetterRijn

Drukwerk: Grafistar B.V., Lichtenvoorde

Uitgeverij: LetterRijn

www.letterrijn.nl

 LetterRijn

isbn: 978-94-931926-9-0

0

‘Het is tijd om boete te doen, eerwaarde.’
Bloeddoorlopen ogen staren machteloos naar het opgeheven
mes.

‘Dit is voor hen.’

Het mes gaat omlaag.

‘Dit is voor hen en voor mij.’

1

‘Ja?’
Verveeld beantwoordt hoofdcommissaris Martens zijn telefoon die met irritant getril tot leven komt op zijn mahoniehouten salontafel. Het is zaterdagavond, iets na tien uur. Een groot glas whisky, waar hij al de hele week naar uitkeek, staart hem verleidelijk aan. De houderige geur van zijn oude bourbon dringt diep in zijn neus.

‘Nog een,’ klinkt het kort aan de andere kant van de lijn. Martens sluit zijn ogen, zijn zaterdagavond vlucht weg in de korte stilte.

‘Zelfde werkwijze?’ vraagt hij zacht.

‘Identiek.’

‘Waar?’

‘Ichtegem.’

‘Dat is West-Vlaanderen, niet?’

‘Ja.’

‘Ik kom eraan.’

‘Ik wacht op kantoor.’

Martens verbreekt de verbinding. Gefrustreerd staart hij naar zijn whisky op de ronde tafel in de zithoek van zijn eenpersoonsappartement op Nieuw-Zuid en zucht diep. De eerste zaterdag in weken die hij vrij heeft, maar ook vandaag is rust hem niet gegund.

‘Dat zal voor een andere keer zijn,’ zegt hij. Met tegenzin giet hij de inhoud van het glas voorzichtig weer in de fles. Snel kleedt hij zich om, springt in zijn wagen en haast zich naar het kantoor van de politie aan de Oudaan in Antwerpen. Het is druk op de Kaaien, feestvierders blokkeren de Nationalestraat en elektrische steps voegen zonder opkijken voor hem in. Als hij niet gehaast was, zou hij er een paar hebben beboet, maar nu heeft hij andere zorgen aan zijn hoofd. Grote zorgen. Hij is wel iets gewend als hoofdcommissaris van Antwerpen, explosies en drugsgeweld zijn schering en inslag, maar wat er nu gebeurt, is van een ander kaliber. En strekt zich steeds verder uit buiten Antwerpen.

Het is bijzonder atypisch dat ze vanuit Antwerpen moeten uitrukken naar West-Vlaanderen, het is, voor zover Martens weet, de eerste keer.

Het duurde even voor deze beslissingen werden genomen, maar door de ernst van deze zaak, het duidelijk nationale karakter dat zich aftekent en vooral de betrokkenheid van een gevoelige groep in deze samenleving, werd een overkoepelende cel opgericht. Waarvan Martens de eer heeft om deze te leiden. De twijfelachtige eer.

Heel even leek het een soort van erkenning voor zijn harde werken de afgelopen jaren. De eerste twee zaken lieten hem nog denken dat hij snel een dader zou vinden en deden hem geloven dat hij een nieuwe succesvolle zaak op zijn naam kon schrijven, maar dat beeld veranderde snel.

Naargelang het onderzoek vordert, wordt Martens steeds banger dat ze op de grootste beerput van de laatste tientallen jaren zijn gestuit. Vandaag is de geur die opborrelt nog min of meer te doen, maar Martens voelt dat het maar een kwestie van tijd is voor de stank niet meer te harden zal zijn.

Hij vloekt de hele tijd als hij zijn wagen met zwaailicht en loeiende sirene door het drukke zaterdagavondverkeer stuurt. Zijn stemming is beneden het vriespunt als hij met piepende banden het parkeerterrein oprijdt en zijn wagen dwars parkeert op het binnenplein van de Oudaan. Hij perst zijn lippen op elkaar als hij omhoogkijkt naar het oude gebouw waar hij de laatste tijd te veel uren spendeert. De zomerzon brandt in zijn rug en vergroot de frustratie.

‘Je moet hier een bed zetten,’ zegt hij en glimlacht scheef. ‘Of de dader vinden.’ De glimlach verdwijnt.

‘Whatever.’

Hij stapt uit en kijkt twee tellen naar de scheve parkeerlijnen onder zijn wagen. Met grote passen neemt hij de paar treden naar boven, naar het kantoor waar zijn rechterhand op hem wacht.

‘Vertel,’ zegt Jean Martens tegen rechercheur Anne Verelst. Ze werkt sinds zes maanden bij hem en onmiddellijk was hij gecharmeerd door haar gedrevenheid en heldere inzicht in moeilijke situaties. Nu heeft hij een beetje medelijden met haar dat ze een dergelijke zaak als eerste grote opdracht bij hem kreeg.

Ze haalt verontschuldiging haar schouders op. Ze heeft haar lange haren in een dot achter haar hoofd gedraaid en reikt hem een grote kop koffie aan.

‘Zwart, chef. Zoals je het graag hebt.’

Een ogenblik aarzelt hij, dan neemt hij de kop dankbaar aan.

‘Ik zou vooral graag hebben dat ik nu niet hier had hoeven zijn,’ zegt hij.

Ze negeert zijn opmerking en troont hem mee naar de overkant van de zaal.

Een onbekend gevoel van angst raast door zijn lijf als hij de voor dit late uur ongewoon drukke crisisruimte binnenloopt. Hij werpt een snelle blik op het grote bord tegen de verste muur en schudt zijn hoofd. Het bord waar de foto’s van niet minder dan elf dode priesters de pijnlijke waarheid opnieuw hard voor zijn voeten werpen.

‘Het slachtoffer is vanavond rond kwart voor zes gevonden,’ zegt Verelst. Ze balt haar vuisten en kijkt haar baas schuin aan.

‘Wat?’ roept Martens. Hij werpt een blik op de klok boven het bord. ‘Het is na tien uur! Waarom duurde het zo lang voordat wij dit wisten? Is niet iedereen in dit apenland intussen op de hoogte van de ernst van deze zaak? Wie bij de politie kan nog zeggen, *durft* nog te zeggen dat hij dit niet wist?’

Verelst gaat voor hem staan en kijkt hem recht aan.

‘Ik weet het, chef.’ Ze wrijft over haar slapen. ‘De lokale agenten stonden er niet bij stil dat het wel eens gelinkt kon zijn aan onze zaak.’ Ze schokschoudert. ‘Blijkbaar zijn ze het in West-Vlaanderen gewend om op wrede manier vermoorde priesters te vinden.’

Martens schudt zijn hoofd en gebaart onrustig met zijn rechterhand. ‘Ga verder.’

Verelst wijst naar het bord waar twee foto’s van een gebouw inderhaast zijn opgehangen. ‘De man is gevonden in zijn pastorie, toen de misdienaars arriveerden voor de avondmis.’

‘Bestaat dat dan nog?’ roept Martens verwonderd uit.

‘Bestaat wat nog?’

‘Zaterdagavondmis. Ik dacht dat dat verschijnsel was uitgestorven. Hoeveel mensen komen daar nog op af?’

Ook Verelst neemt een grote slok van haar koffie, haar ogen dwalen over haar beker naar haar baas. ‘Geen idee, maar blijkbaar komt dat in de polderstreek nog voor.’ Ze wijst naar de foto’s van het rode, bakstenen gebouw met veel meer kamers dan bewoners. ‘Soit, de misdienaars hebben hem daar gevonden, in exact dezelfde toestand als de anderen. Dezelfde verminkingen, netjes samengebonden en afgewerkt met een paternoster.’

‘Een wat?’ vraagt Pieter, een collega van Nederlandse oorsprong die sinds gisteren aan het team is toegevoegd. Nieuwsgierig komt hij dichterbij.

‘Een paternoster.’ Een ogenblik kijkt Anne hem licht verveeld aan. ‘Een rozenkrans denk ik dat jullie dat noemen.’

‘Ah, oké,’ zegt Piet. ‘Griezelig.’

Anne houdt haar hoofd twee tellen scheef, schudt kort en richt zich weer tot Martens.

‘Het is identiek aan de vorige zaken. Voor zover we het verslag van de lokale politie mogen geloven, tenminste. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat ze niet met het bewijsmateriaal hebben geknoeid. Ik weet niet wat er in die vier uren allemaal misgegaan kan zijn, maar dat zullen we dadelijk wel zien.’

Martens neemt een grote slok en laat een zucht ontsnappen die de walm van koffie in Annes gezicht blaast.

‘Dadelijk? Hoever is dat van hier?’ vraagt hij.

‘Anderhalf uur rijden,’ zegt Verelst.

Martens lijkt een nieuwe zucht maar net te kunnen onderdrukken. Hij staart twee tellen uit het raam waar de zon haar laatste licht over de stad werpt. Hij ziet de feestvierders in de straten weer voor zich en wordt boos.

‘We moeten die klootzak vinden, voordat mensen in paniek raken.’

‘Waarom denk je dat ze dat zouden doen, chef? De slachtoffers zijn toch nooit gewone burgers?’ Ze volgt zijn blik naar buiten. ‘Als je de feestvierders bedoelt, ik denk dat die er zelfs nog plezier in zouden vinden als ze ontdekken wat er gebeurt met de vertegenwoordigers van de kerk die zij wellicht allang achter zich lieten.’

Martens kijkt haar even aan, zonder iets te zeggen draait hij weer naar het raam.

‘Misschien,’ zegt hij na een korte stilte. ‘Maar denk je niet dat mensen toch in paniek raken als duidelijk wordt dat er een seriemoordeenaar op pad is? Ongeacht wie zijn doelwitten zijn.’

Hij loopt langs haar heen, neemt een laatste slok van zijn koffie, zoekt de bodem van zijn kopje en kijkt haar met half dichtgeknepen ogen aan. ‘Niet verkeerd bedoeld, hè, Anne. Ik weet dat jij meer dan je best doet, maar dit is jouw eerste zaak van deze omvang. Je zal nog wel leren dat de onverschilligheid van mensen bijzonder snel kan

omslaan in totale paniek. Ook al zijn ze er niet direct bij betrokken.' Hij loopt naar de deur. 'En dat moeten wij zien te voorkomen.'

Zijn wijsvinger gaat even in de richting van het bord.

'Laten we snel vertrekken, ons weekend is toch al om zeep. Als we er direct invliegen, kunnen we morgen misschien nog een beetje slapen.'

Hij zucht weer. Het glas whisky waar hij al een paar dagen naar uitkeek, zweeft uitdagend aan zijn ogen voorbij.

Verelst knikt en loopt samen met Martens en twee van haar collega's naar de dienstwagen die op hen wacht. Ze geeft het adres aan de chauffeur die de steps en fietsers in de stad trotseert en de wagen naar de ring stuurt. Niemand zegt een woord als ze de tunnel onder het Justitiepaleis induiken en via de ring en de Kennedytunnel de E34 richting Gent opvliegen. Geholpen door de zwaailichten en het gebrek aan files op deze zaterdagavond snellen ze naar de plaats delict.

Het is stil in de wagen, het gevoel dat gewenning langzaam zijn lelijke hoofd opsteekt, zweeft haast voelbaar door de wagen. De commissaris zit met zijn ogen dicht op de achterbank, een onverwachte snurk ontlokt even een lach aan de anderen en verzacht de spanning voor enkele tellen. Het duurt echter niet lang voordat het horrorbeeld van een nog langere rij slachtoffers weer opduikt en ieders glimlach bevriest.

Anne Verelst heeft haar laptop op haar schoot en gaat door het materiaal dat de lokale politie doorstuurde.

'Exact hetzelfde,' fluistert ze. 'Hoe is het toch mogelijk!'

Het patroon dat nu onomstotelijk duidelijk is, frustreert haar. Ze kan niet geloven dat ze de dader niet kunnen vinden, maar tot nu toe blijft elk spoor uit. Niemand die iets zag of hoorde. De vragen in haar hoofd worden steeds talrijker, de kracht, nodig om ze nog geordend te krijgen, groeit.

'We zijn er,' zegt de chauffeur overbodig als hij zijn wagen naast de reeks politiewagens met nog steeds draaiende zwaailichten parkeert.

Anne klappt haar laptop dicht en stapt uit. Ze houdt haar badge omhoog en gebaart naar een van de lokale agenten dat hij de zwaailichten mag uitschakelen. Ze haat de show die sommige korpsen willen opvoeren om aan te tonen hoe belangrijk hun werk wel is, maar ze begrijpt ook dat deze zaak hen schokt. Zoals hij dat nog steeds bij haar doet.

Ondanks dat het bijna middernacht is, is het bijzonder druk rond de kerk. Groepjes nieuwsgierige, maar ook diep geschokte gelovigen, drommen in bosjes bij elkaar.

‘Dit komen ze niet snel te boven,’ zegt Anne tegen Tom. Ze wijst naar de menigte die de nieuwaangekomen politie angstig observeert. De gesprekken worden heviger, hun gebaren worden drukker, alsof ze weten dat het nu echt is. Hun gezichten vertonen een mengeling van walging en ongeloof.

‘Ik wil niet weten welke versies van wat hier gebeurde allemaal worden verzonnen,’ zegt Tom.

‘Zo beginnen geruchten en vermoedens hun eigen leven te leiden,’ beaamt Anne. ‘Dit is zeker een gebeuren waar deze gemeenschap maar heel langzaam of misschien wel nooit van zal herstellen.’ Ze zucht. ‘Ik heb zelfs medelijden met hen, al zijn zij niet het echte slachtoffer.’

Anne kijkt op als Martens om de auto heen loopt en snel de omgeving in zich opneemt.

De statige pastorie wordt verlicht door een oude straatlamp, het oranje licht geeft het een lugubere schijn. De omwonenden troepen wat verderop bij elkaar onder een gelijkaardige lamp, de schijn benadrukt hun door angst doorgroefde gelaten.

‘Ik wil dat de *lokale kranten* worden ondervraagd,’ zegt hij terwijl hij met vier vingers aanhalingstekens vormt in de zwoele nachtlucht. ‘Ik wil direct alle roddels over deze pastoor weten, oké?’ Hij wijst naar de groepjes mannen en vrouwen die de nieuw gearriveerde politiemensen angstig aanstaren.

‘Oké,’ zegt Verelst.

Ze geeft de instructies door aan haar collega’s en volgt haar baas de pastorie binnen. Ze weet wat ze mag verwachten, toch spannen haar zenuwen. De grote hal van de pastorie is leeg, op een hoge kast na, maar niets zichtbaars geeft enige indicatie dat hier iets gebeurde wat niet hoorde te gebeuren. Behalve de metaalachtige geur van vers bloed dat in de hitte van de zomerdag steeds sterker ruikt.

‘Ik hoop dat er nog geen vliegen zijn,’ fluistert Anne voor zich uit. Een keer zag ze hoe het lijk van de priester al bijna helemaal was bedekt met zwarte vliegen die zich ongestoord te goed deden aan hun feestmaal. Die keer slaagde ze er niet in haar maag in bedwang te houden.

‘Wat zeg je?’ vraagt Martens zonder zijn hoofd af te wenden.

‘Niets,’ fluistert Anne.

Hij houdt twee tellen zijn stappen in. ‘Alles oké?’ vraagt hij over zijn schouder.

‘Ja ja.’

Anne gebaart met haar hoofd dat hij moet doorgaan en volgt hem naar de kamer waar het slachtoffer op hen wacht. De woonkamer is de plaats delict, zoals bijna alle voorgaande keren. Het patroon tekent zich haarfijn af in haar hoofd, maar de nog steeds zwarte vlek waar de dader met naam en toenaam hoort te staan, maakt haar boos.

Snel neemt ze de omgeving in zich op en haalt opgelucht adem. De lokale politie heeft de plaats delict duidelijk nogal rudimentair afgezet, maar het lijkt erop dat er niet al te veel met de bewijzen is geknoeid. Vliegen zijn nog behoorlijk schaars, al is ze er zeker van dat dit niet lang zal duren. Een enkele rode streep is er getrokken door de plassen bloed op de vloer, de rest van het gruwelijke tafereel lijkt ongeschonden.

Het onderwerp van deze nieuwe moord zit onderuitgezakt in zijn ogenschijnlijk gemakkelijke fauteuil, zijn broek spant om zijn opgezwollen enkels. De kamer is groot en rijkelijk ingericht, boekenkasten bedekken twee van de vier muren, een groot raam dat uitkijkt op de in het donker onzichtbare tuin vormt het grootste deel van de enige muur die vrij is van kasten. De vierde muur wordt ingenomen door de deur en een lage kast waar enkele flessen sterkedrank en een karaf met glazen het grootste aandachtspunt zijn. Goed gevuld, schijnbaar onaangeroerd.

Anne ziet hoe Martens’ blik even op een fles whisky blijft rusten, ze hoort hoe hij zucht.

‘Je werkt te veel, Jean,’ zegt ze zacht.

‘Huh? Wat?’ Zijn verwilderde blik vliegt een seconde terug naar de fles, dan schudt hij zijn hoofd en keert zich weer naar de man.

‘Hetzelfde,’ fluistert hij na een korte stilte.

Anne neemt het beeld opnieuw in zich op, al merkt ze dat ze bij het binnenkomen vooral de omgeving bestudeert en steeds minder naar het slachtoffer kijkt.

Dit mag niet wennen.

Ook zij kan een zucht niet onderdrukken als ze naast haar baas gaat staan. Een intussen bekend, haast vertrouwd gezicht is het aan

het worden. Een déjà vu, met bijzonder kleine verschillen. Net als op de meeste andere plekken is ook hier de pastorie de plaats delict. Een enkele keer vonden ze het slachtoffer in de sacristie aan de kerk, maar voor de rest is het altijd exact dezelfde gebeeldhouwde aanblik.

Anne kijkt om zich heen, maar weet dat er niets te vinden zal zijn. Ze keert zich naar Martens die roerloos in het midden van de kamer staat. Zijn benen uit elkaar, zodat hij het bloedspoor niet beroert.

‘Is er iets, baas?’ vraagt ze.

In de zes maanden dat ze samenwerkten voor deze zaak op hun pad kwam, was de band tussen hen koel en afstandelijk. Hij respecteerde haar, dat voelde Anne zeker, maar hij wilde zijn eigen ding doen. Hij liet haar initiatief nemen, voor zover het paste binnen waar hij naartoe wilde. Tot deze zaak naar boven kwam, ze genoodzaakt werden veel meer samen te werken en zij hem bijzonder leerde appreciëren om zijn grote betrokkenheid. Iets waar ze zich nu steeds vaker zorgen om maakt.

De man antwoordt niet, bewegingloos staart hij naar de dode priester.

‘Baas?’

‘Wat denk je?’ zegt hij zacht.

Anne gaat naast hem staan en volgt zijn blik. Het dode lichaam van de priester vormt geen vrolijk schouwspel. De gapende wond in zijn onderbuik en de grote hoeveelheid bloed lijken afkomstig uit een slechte horrorfilm. De sterke metaalgeur die in haar neus dringt, overtuigt haar dat het echt is. Een vage geur van sigarenrook doet een poging om de stank van het bloed te overstijgen, een asbak toont een halfopgerookte cubaan.

‘De lijst wordt lang,’ zegt ze koel.

Martens’ hoofd draait een halve slag. Ook in zijn ogen ziet ze een groeiende afstand. Ze schrikt als ze beseft dat het haar voor even niet meer raakt. Nog niet zo lang geleden voltooide ze haar politieopleiding. Daar werd ze getraind om afstand te nemen, om de slachtoffers als objecten te zien, zodat ze er zelf niet aan onderdoor zou gaan. Dat probeerde ze en dat lukte. Maar nu is het anders. De verminkte priesters zijn voor even een echt voorwerp. Als ze hier staat en de omgeving in zich opneemt, ziet ze geen mens meer, maar ... ze weet niet goed wat.

‘Ja,’ antwoordt hij. ‘De lijst wordt lang.’

Zijn blik is apathisch als hij naar de vakkundig verwijderde handen en geslachtsdelen kijkt.

‘Veel handen maken licht werk,’ fluistert hij en grinnikt heel kort.

Het onverwachte geluid doet haar een ogenblik opschrikken, dan grijnst ze ongemakkelijk.

‘Die handen zullen niet meer werken,’ zegt ze.

‘Maar ze zullen ook niets meer misdoen,’ fluistert Martens.

Anne schrikt opnieuw. ‘Wat zeg je?’ Ze is er niet zeker van of ze het goed begreep, maar de woorden kerven in haar hoofd.

Martens wuift met zijn hand en zet een stap naar voren. Hij duwt zijn plastic handschoenen tussen zijn vingers op hun plaats en buigt over het lijk.

‘Identiek,’ zegt hij zacht.

Zoals elke keer zijn de afgesneden lichaamsdelen netjes in een doorschijnende plastic zak gestopt en met een paternoster rond de nek van de priester gedrapeerd. Het kruis ligt ook dit keer perfect in het midden op de zak, eerbiedig haast. Een beeld waar menig mens direct misselijk of ziek van zou worden.

‘Doodsoorzaak?’ vraagt hij over zijn schouder aan Verelst. ‘Ook dezelfde, veronderstel ik?’

‘Voor zover we nu weten, ja. Ik heb onderweg naar hier het voorlopige verslag van de wetsdokter gelezen. Net als de anderen is ook deze priester gewoon doodgebloed.’

‘Hmmm,’ zegt Martens. ‘Gewoon ...’ Zijn blik is getergd. ‘Kan ook moeilijk anders als ze drie dingen wegnemen waar veel bloed naartoe gaat.’ Hij denkt kort na, zijn zoekende blik blijft weer even bij de flessen hangen. Hij zucht kort en keert zich naar Anne. ‘Enige manier van verdoving te vinden?’

De toon van zijn vraag vertelt Anne dat hij niet verwacht dat er dit keer wel iets te vinden zal zijn.

‘Nog niet duidelijk,’ zucht de jonge rechercheur. ‘Dat zal de autopsie moeten uitwijzen, maar ik denk dat we daar niet op moeten rekenen.’

In haar korte carrière stond Anne al voor een paar relatief moeilijke zaken die ze met haar doorzettingsvermogen en heldere inzichten tot een goed einde bracht, maar nu voelt ook zij een diepe frustratie bij het uitblijven van enig spoor.

‘Het bloed wordt onderzocht, maar ik vrees dat we hier net zomin iets zullen vinden als bij de andere zaken.’ Verelst slaat met gebalde vuist tegen haar dij. ‘Onze moordenaar is bijzonder goed.’

‘Wat je goed noemt,’ zucht Martens.

‘Je weet wat ik bedoel, Jean,’ antwoordt Verelst. Ze wijst naar de priester. ‘Ik begrijp nog altijd niet dat er geen enkele geestelijke is die hem weerstand kon bieden. Ik zou me kunnen voorstellen dat onze dader een reus is. Ongetwijfeld is hij heel sterk, maar bij geen enkel slachtoffer is er enig spoor van geweld gevonden dat gelinkt kan worden aan het binnendringen. Geen nagels met vel eronder, geen blauwe plekken, nooit lijkt er gevochten te zijn. Maar ook geen sporen van enige chemicaliën in hun lichaam. Dat is wat mij zo sterk lijkt en wat ik niet kan vatten. Alsof zij de dader kenden, alsof ze hem zonder problemen binnenlieten, maar dat kan toch niet? De slachtoffers zijn over bijna heel het land verspreid, wie kent er zoveel priesters? En zelfs als ze de dader kenden, zouden ze dan geen weerstand bieden als hij een groot mes tevoorschijn haalt?’

Verelst zwijgt, haar ogen zijn duister als ze het dode lichaam bestudeert.

‘Hoeveel hebben we er? Met deze erbij,’ vraagt Martens zacht. Hij kent het antwoord, maar hij wil het niet, kan het niet onder ogen zien.

‘Elf,’ antwoordt Verelst.

‘Elf,’ fluistert Martens. ‘Kan jij je voorstellen dat er één man is die door elf priesters, verspreid over het hele land, werd misbruikt?’

‘Nee.’ Ze kijkt haar baas onderzoekend aan. ‘Dat kan inderdaad een motief zijn, maar voor misbruik hebben we toch nog geen bewijzen gevonden,’ probeert ze voorzichtig. ‘Bovendien zijn deze priesters inderdaad over het land verspreid en hebben we nog niets gevonden dat hen aan elkaar linkt.’

Martens’ hoofd gaat snel van links naar rechts. Hij denkt na, loopt weg van het spoor van bloed en wenkt Anne dat ze hem moet volgen. In de hal houdt hij haar tegen.

‘Technisch gezien heb je gelijk dat we nog geen aanwijzing vonden die mijn theorie staft en we moeten objectief blijven tot het tegendeel is bewezen.’ Zijn rechterhand gaat even door zijn haar. ‘Geen enkele getuige kwam met bewijzen naar voren. We hebben, buiten een paar niet onderbouwde geruchten, geen indicatie gevonden dat één van

onze priesters daadwerkelijk iemand misbruikt zou hebben.' Hij hapt naar adem. 'Maar zeg nu eens eerlijk, Anne. Kan je je voorstellen dat onze dader dit doet zonder dat er een geschiedenis van misbruik is?'

'Het is een mogelijke richting ...' zegt Verelst zacht.

Martens sluit zijn ogen twee tellen, zijn blik is donker als hij opkijkt. 'Kijk, Anne, ik ben geen gediplomeerd psychiater en ik heb geen directe bewijzen. Maar je weet dat onderzoek naar de onderliggende motivatie van daders mijn ding is. Dat ik de psychologische gronden van hun misdaden probeer te begrijpen. Dat ik wil zien wat hen dreef tot de gruweldaden die ze pleegden. En echt waar, dit is gewoon een klassiek voorbeeld van iemand die in zijn jeugd werd misbruikt en daar wraak voor neemt.'

'Ja, maar ...' probeert Verelst.

Martens springt van het ene been op het andere. Even lijkt het alsof hij naar buiten wil lopen, dan komt hij terug.

'Maar wat, Anne? Kan het nog duidelijker? De handen en de geslachtsdelen. Wat zegt dat? Blijf met je poten, je lul en je kloten van mijn lijf! Dat is wat hij luidkeels roept met deze daden. Dat is toch duidelijk, niet?'

Verelst weet dat de man gelijk kan hebben, maar ze herkent hem niet. De hoofdcommissaris is bijzonder ervaren. Zijn inzichten in de achtergrond van de daders zijn legendarisch. Maar hij is ook altijd zeer kritisch en bijna obsessief objectief. Een kwaliteit die in deze zaak helemaal lijkt te ontbreken.

'Maar ons slachtoffer, en dan bedoel ik de man die door deze priesters misbruikt zou zijn, kan toch nooit door alle elf zijn aangerand?' zegt Anne vanuit een behoefte om objectief te blijven, vanuit haar opleiding dat iemand onschuldig is tot het tegendeel is bewezen, maar ze voelt de grond onder haar eigen argumenten zanderig worden.

'Die zijn verspreid over heel het land! We hebben er elf, waarvan twee in West-Vlaanderen, twee in Limburg, twee in Antwerpen, een-tje in Oost-Vlaanderen, een in Vlaams-Brabant en drie in Wallonië. Vooral dat laatste kan toch bijna niet door één slachtoffer zijn gedaan. Nee, ik geloof niet dat al deze priesters bekend waren bij onze dader slash slachtoffer. Wat niet wil zeggen dat hij geen slachtoffer kan zijn. Dat zal ik niet ontkennen, maar ik kan echt niet geloven dat hij ze allemaal heeft gekend. Toch?'

Verelst steekt haar kin vooruit, ze ziet dat de man haar gelijk wil

geven en gaat snel verder. ‘Het onderzoek naar de achtergronden van deze priesters moet en zal uiteraard verdergaan. We zoeken met man en macht of er enige link tussen hen is te vinden, maar tot nu toe hebben we die niet gevonden. En dat maakt dat mijn theorie dat onze verdachte ze niet allemaal gekend kan hebben, wellicht klopt.’

Ze ziet Martens licht knikken, ze hoort de raderen in zijn hoofd bijna knarsen.

‘Als we een link vinden, kunnen we vooruit. Maar zolang we die niet hebben, wordt het bijzonder moeilijk om onze moordenaar te vinden,’ gaat ze verder. ‘Voor hetzelfde geld richt hij zich gewoon willekeurig op priesters en dan zijn er heel wat mogelijke doelwitten waar hij als volgende kan toeslaan.’

Martens heft zijn hand met een snelle beweging, Anne staart er even naar.

‘Wat als we niet over één dader spreken?’ vraagt hij zacht.

Verelst staart naar het bloedspoor dat langzaam uit de woonkamer tussen hen beiden de hal inloopt. ‘Daar dacht ik ook al aan, maar dat zou betekenen dat we hier met een heel netwerk van moordenaars te maken hebben?’ Ze woelt in haar haren, maakt de dot op haar hoofd los en schudt haar hoofd. ‘Denk je dat het mogelijk is dat iemand zoiets kan uitrollen?’

Martens haalt zijn schouders op. ‘Waarom niet? Als één iemand dit kan, zijn er ook meerdere mensen die het kunnen.’

‘En het stil houden? En exact dezelfde werkwijze hanteren?’

Martens bestudeert de grote boekenkast tegen de muur van de woonkamer. Naast een hele reeks religieuze boeken staat er ook een verzameling thrillers. Hij kan een glimlach niet onderdrukken als hij enkele boeken herkent van Stephen King en Clive Barker. ‘Goede smaak,’ zegt hij en keert zich weer om.

‘Ik weet het niet,’ gaat hij verder. ‘Maar feit is dat we al elf dode priesters hebben, elk vermoord op exact dezelfde wijze, over heel het land. Dat het iemand is met een haat tegen zangers, kunnen we wel uitsluiten, lijkt me.’

Anne wil iets zeggen, hij heft zijn hand op.

‘Hoeveel priesters zijn er eigenlijk nog in België? Zocht je dat niet op?’ vraagt hij.

‘Ja,’ zegt Anne. ‘Ongeveer vijfduizend. Dat zijn er te veel om per-

manent te bewaken. Al is er voor de meesten verhoogde waakzaamheid geactiveerd.'

Martens gaat in de deuropening van de woonkamer staan en kijkt bedachtzaam naar het levenloze en lijkbleke lichaam van de onfortuinlijke priester. 'Geen enkele van de slachtoffers tot nu toe was een andere religieuze dan een katholieke priester, juist?'

'Klopt, enkel priesters, geen paters en nooit nonnen of andere vrouwelijke religieuzen.'

'En allemaal katholiek, toch?' Hij kijkt over zijn schouder naar Anne. 'Ben je daar zeker van?'

'Ja,' stemt ze in.

'Die priesters, daar zijn geen ordes in, hè?'

'Hoe bedoel je?' vraagt Verelst.

'Ben jij een gelovige vrouw, Anne?' vraagt Martens met een vage glimlach.

'Nee, nooit geweest,' zegt Verelst ietwat onwennig. 'Voor mij zijn dat allemaal maar wat praatjes om de mensen tam te houden.'

Even lijkt het of Martens wil protesteren, dan knikt hij. 'Misschien heb je wel gelijk.' Hij leunt tegen een kast en houdt zijn neus in de lucht boven de asbak. De geur van de sigaar is nog net genoeg aanwezig om de stank van het bloed even te laten verdwijnen. 'Maar feit blijft dat veel mensen iets in hun leven nodig hebben om kracht uit te putten,' gaat hij verder. 'Ongeacht of het een godsdienst is of een andere uiting van geestelijke ondersteuning. Bijna voor zo lang als de mensheid bestaat, is er een of andere vorm van geloof in iets meer geweest.'

'Da's waar,' antwoordt Verelst. 'En ik geloof ook wel dat er dingen zijn die de mensen niet kunnen verklaren. Maar voor mij is er een heel groot verschil tussen geloven in iets groters en geloven in de fabeltjes die de diverse godsdiensten van deze wereld ervan hebben gemaakt. Dan spreek ik vooral over de menselijke vertegenwoordigers van wat ze in eindeloos veel talen God noemen. Hun interpretatie van een verhaal dat voor henzelf het beste uitwerkt, hun de grootst mogelijke rijkdom schenkt en hun gelovigen zoveel mogelijk onder de knoet houdt. En ik heb geen voorkeur hoor, ze zijn allemaal hetzelfde.'

Martens' harde blik verzacht voor even. 'Waarschijnlijk heb je gelijk. Maar laten we die discussie een andere keer voortzetten bij een

goed glas whisky. Wat ik bedoelde is, in het priesterschap zijn geen grote ordes. Toch niet binnen de katholieke kerk. Bij nonnen en paters zijn er ordes, Karmelietessen of Jezuïeten of nog andere ordes. Het onderzoek zou makkelijker zijn als alle slachtoffers binnen één orde vielen. Maar aangezien het allemaal gewone katholieke priesters waren en geen paters, is dat spoor wellicht ook niets.

Hij trekt zijn linker wenkbrauw omhoog. ‘Dat is toch zo, hè? Het waren toch allemaal gewone katholieke priesters.’

‘Ik denk het wel, maar ik laat het onmiddellijk nakijken.’

Verelst werpt nog een laatste, van walging vervulde blik op het lijk, keert zich om en loopt naar buiten om een paar telefoontjes te plegen. Het is intussen al een stuk na middernacht, maar het team is permanent stand-by. Er zijn al te veel hooggeplaatste mensen behoorlijk zenuwachtig aan het worden door deze in hoog tempo groeiende reeks dode priesters. Ook al is Verelst niet gelovig, ze beseft zeer goed dat dit zo niet verder mag blijven gaan. Het blijven dode mensen, ongeacht wat hun overtuiging is. De pers is erop gesprongen en het zal niet lang meer duren voordat er paniek uitbreekt en er koppen rollen. Als het even kan, liever niet die van haar.

2

‘Dat had je niet moeten doen, meneer pastoor,’ zegt de man. Hij kijkt de bewegingloze geestelijke diep in de ogen.

‘Dat had ik niet moeten doen,’ herhaalt de priester met toonloze stem.

‘Waarom heb je het dan gedaan?’

De man haalt een lang mes uit zijn rugzak en legt dit haast eerbiedig naast zich neer op de granieten salontafel in het midden van de rijkelijk gevulde ruimte. Schilderijen, ingebed in dikke, gouden kaders, vullen bijna elk plekje aan de muren, de afbeeldingen van belangrijk uitziende mannen en vrouwen kijken bewegingloos naar de man die rondloopt in de kamer. Ook een grote, doorschijnende plastic zak wordt uit zijn rugzak gehaald en samen met een paternoster op het tafeltje met marmeren blad aan zijn andere kant gelegd. Hij kijkt ernaar en knikt goedkeurend. Zijn in een latex handschoen gestoken rechterhand trilt heel even als hij de paternoster aanraakt. Dan kijkt hij de priester weer aan met een blik die een diepe haat uitstraalt.

‘Waarom?’ herhaalt hij. Zijn lichtgroene ogen zijn tot spleetjes samengeknepen. ‘Waarom betastte je hen waar ze dat niet wilden? Waarom stopte je niet toen ze dat vroegen?’

De ogen van de priester zijn leeg, maar hij antwoordt niet.

‘Weet je het niet meer?’ gaat de man gejaagd verder. ‘Vond je het leuk? Dacht je dat zij het leuk vonden?’ Hij zet een stap achteruit, haalt diep adem en loopt met twee grote stappen tot bij de onderuitgezakte priester. ‘Wel, ik kan je zeggen dat ze het niet leuk vonden. Hoor je mij? Totaal niet!’

De razende man hapt opnieuw naar adem. Zijn gezicht komt dichterbij dat van de priester.

‘Dacht je dat ze het leuk vonden als jij je broek naar beneden deed? Als je je vette lul tegen hen aanduwde? Dacht je echt dat iemand dat fijn vond als je hen streelde met die vieze handen van jou?’ De man komt nog dichterbij, duwt de kin van de priester omhoog.

‘Wel, ik kan je hier en nu verzekeren dat niemand dat leuk vond. Niet! Echt niet! Totaal niet!’

De man schrikt van zijn eigen schreeuw. Hij rilt over heel zijn lijf en kijkt met opgejaagde blik om zich heen. Een ogenblik luistert hij intens naar zijn omgeving. Hij knikt langzaam als alles stil blijft.

‘Maar dat is voorbij, eerwaarde. Je zal het niet meer doen. Niet met mij en niet meer met alle andere slachtoffers die je hebt gemaakt.’

Bijna triomfantelijk kijkt hij naar de priester. ‘Of dacht je dat ik het niet wist? Mij ken je niet, dat is waar. Met mij heb jij niets gedaan. Dat was een ander lid van jouw heilige genootschap dat onder het mom van *laat de kinderen tot mij komen* dacht dat het oké was om mijn toekomst naar de kloten te helpen. Dat het oké was om mij *te troosten*, zoals jullie dat zo mooi verwoordden. Dat het met de beste bedoelingen was dat jullie mij zo dicht tegen jullie aantrokken. Maar jij hebt wel, net als jouw illustere collega’s, ongevraagd en ongewenst, aan andere mensen, aan onschuldige kinderen gezeten. Jij hebt, net als zij, dingen gedaan die je niet mocht doen, die je niet hoorde te doen. Jij hebt de levens van verschillende kinderen naar de verdorpen geholpen. Jij hebt gezorgd dat ze door diepe dalen gingen. Dat ze niet in staat waren nieuwe relaties aan te gaan. Niet bekwaam om intimiteit te beleven en vaak niet in staat om op een normale manier te gaan werken.’

De man hijgt steeds sneller, aders bollen op in zijn nek. Zijn ogen springen haast uit hun kassen. Hij krimpt bijna in elkaar als hij de starende blikken op de schilderijen rondom hem ziet, dan schudt hij zijn hoofd en keert zich weer naar de priester.

‘Weet je hoe het voelt als je niemand durft aan te kijken uit angst dat ze iets met jou gaan doen wat je niet wilt? Niet de buurman die je tegenkomt op straat en gewoon vriendelijk naar jou knikt, niet de bakker die je een broodje geeft omdat hij weet dat je honger hebt. Weet je hoe het is om bang te zijn voor elke vorm van intimiteit uit vrees dat iemand daar misbruik van zal maken?’

De ogen van de priester stralen niet veel meer uit dan apathie. Zijn bewustzijn lijkt ver weg.

‘Hoe ze jou na een tijdje als een zonderling gaan beschouwen en je niet meer groeten, maar met een boog om je heen lopen?’

De man merkt hoe zweetdruppels van het voorhoofd van de priester lopen en tranen in zijn ogen opbollen. Een ogenblik lijkt hij te bevriezen, zijn mond klapt dicht. Hij staart naar de zoute druppels op

de wang van de priester. Zijn hand reikt ernaar, hij raakt ze net niet aan. Twee seconden blijft hij bewegingloos staan, dan neemt woede weer de overhand.

‘Ga je beweren dat je spijt hebt van je daden, eerwaarde vader?’ raast hij. ‘Heb je dat echt? Denk je dat je het daarmee kan oplossen? Denk je dat een beetje spijt compenseert voor al die jaren dat ik alleen in een hoekje zat weggedoken. Zonder vrienden, zonder gevoelens, zonder werk, zonder iets. Denk je dat enkele tranen dat goed kunnen maken?’

Rillingen lopen over het lijf van de priester, maar hij zegt niets.

‘Je weet wat er gaat gebeuren, hè?’ fluistert de man. Hij wijst naar het mes, de zak en de paternoster. ‘Ik vermoed dat je al over je onfortuinlijke collega’s hoorde?’ gaat hij verder. ‘Al is onfortuinlijk niet het juiste woord, want ze kregen exact wat ze verdienden.’ Hij klapt in zijn handen, de woede is duidelijk afgenomen. ‘Je weet dus heel goed wat er gaat gebeuren en ik kan je dit vertellen, je zal het voelen en je gaat er niets tegen kunnen doen. Je weerstand is van mij, je krachten zijn van mij. Maar wees gerust, jouw pijn blijft van jou.’

De ogen van de man zijn bloeddorlopen, zijn kleren doordrenkt van het zweet van zijn opwinding.

‘Ik wil dat je weet hoe het is om machteloos te zijn. Ik wil dat je begrijpt hoe het voelt om uit elkaar te worden gescheurd. Ik wil dat je beseft hoe het is om zo’n intense pijn te voelen dat je wenste dat je dood was.’ Het hijgen wordt weer intenser. ‘Dat is exact wat jullie met mij deden, dat is wat jij met jouw slachtoffers hebt gedaan.’ Zijn stem wordt alsmaar hoger. ‘Dat is waarmee je ons hebt vernield, zo goed als gedood, voor het leven verminkt. Dat is wat ik wil dat ook jij nu zal voelen.’

Het parket kraakt onder zijn snel verspringende voeten. Tot hij tot stilstand komt en zwijgt. Plots kijkt hij de priester met rustige blik aan, zijn gejaagde ademhaling valt bijna stil. Hij streelt haast liefdevol over de wang van de oude man en haalt een paar keer diep adem.

‘Ben je er klaar voor, eerwaarde? Ben je klaar om je schepper te ontmoeten? Zo zeggen jullie dat toch? Of ben je bang dat je niet naar je schepper zal gaan, maar naar de enige afgod in wiens naam er nog geen oorlogen werden gevoerd in dit aardse tranendal? Dat wezen dat velen als de duivel beschouwen, maar minder doden en onschul-

